

گزارش کوتاه

جهان در مرز بحران گرسنگی ناشی از ویروس کرونا

[مایکل فخری/ الجزیره] در دوران همه‌گیری بیماری کووید-۱۹ چشم‌ها به سازمان بهداشت جهانی دوخته شده است. ویروس کرونا نه‌تنها در زمینه پزشکی شرایط اضطراری به‌وجود آورده بلکه دنیا را به مرز بحران گرسنگی نزدیک کرده است. تعطیلی مدارس در همه جا به این معنی است که تعداد کودکانی که در سراسر جهان به غذای مجانی مدارس دسترسی ندارند و گرسنگی می‌کشند، افزایش می‌یابد. تولیدکنندگان اصلی موادغذایی در زمین‌های کشاورزی، کارخانه‌ها و بازارها مجبور شده‌اند سلامت خود را به خطر بیندازند چون کارفرمایان محیط‌کاری ایمنی برای آنها فراهم نمی‌کنند و از حمایت کافی دولت‌ها در دوران همه‌گیری برخوردار نیستند.

وقتی سلامت نیروی کار به خطر بیفتد، عرضه موادغذایی نیز ثبات نخواهد داشت. بخش‌هایی از سیستم موادغذایی، سلامت عمومی را به مخاطره می‌اندازد. مانند کارخانه‌های بسته‌بندی گوشت در سراسر دنیا که با سرایت ویروس به محیط‌های اطراف خود، باعث تقویت همه‌گیری کرونا شده‌اند. پس کجا باید دنبال اراده سیاسی و ابزار قانون‌گذاری لازم برای اجتناب از یک بحران جهانی گرسنگی بگردیم؟

کمیته امنیت غذایی جهانی سازمان ملل در رم بهترین مکان برای واکنش جهانی به تأثیرات مخرب همه‌گیری ویروس کرونا روی امنیت غذایی است. کمیته امنیت غذایی جهانی (CFS) که در سال ۱۹۷۴ تأسیس شد، برای چند دهه موسسه بی‌استفاده‌ای بود؛ فقط حرف می‌زد و عملکرد موثری نداشت. اما بعد از بحران جهانی قیمت‌مواد غذایی در سال ۲۰۰۸ دوباره خود را باسازی کرد. از آن زمان تاکنون، کمیته امنیت غذایی به بستر جهانی برجسته‌ای تبدیل شده که دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و بخش خصوصی، تلاش‌های خود را برای مهار گرسنگی و سوءتغذیه به‌کار می‌گیرند. هر چند مشخص نیست آیا هنوز هم این کمیته می‌تواند خود را با شرایط موجود سازگار و نقش اصلی خود را حفظ کند. کمیته امنیت غذایی در حال تصمیم‌گیری برای رویکرد خود در مهار کردن بحران گرسنگی است. این کمیته در تلاش است مشخص کند چگونه می‌تواند خود را با دنیای پس از کرونا تطبیق دهد و چه نقشی در مقابله جهانی با ویروس کرونا بازی کند.

این کمیته در نهایت دو گزینه دارد: یا مکانی باشد که دولت‌ها سیاست‌های ملی مقابله را به اشتراک بگذارند یا مانند انجمنی عمل کند که همکاری‌ها و اقدامات هماهنگ شده جهانی در مقابله با تأثیرات شدید سوءتغذیه بیماری کووید-۱۹ را ترویج کند.

کمیته امنیت غذایی جهانی نه تنها موسسه فراگیر بین‌دولتی است که سیاست غذایی جهانی را اداره می‌کند، بلکه یکی از چندین موسسه‌ای است که رویکردهای بشردوستانه را در اولویت قرار می‌دهد. سازوکار جامعه مدنی و مردم بومی و جوامع آسیب‌پذیر جایگاه تأثیرگذاری بر سر میز کمیته امنیت غذایی جهانی دارند. کمیته امنیت غذایی، نهادی مستقل است که این امکان را فراهم می‌کند تا جنبش‌های مختلف اجتماعی، مردم بومی، اتحادیه‌های کارگری و سازمان‌های حمایتی با یکدیگر همکاری کنند و سیاست‌های آن را شکل دهند.

رویکرد بشردوستانه به معنای محافظت از افراد آسیب‌پذیر نیست. این رویکرد به این معنی است که جوامع آسیب‌پذیر را در مرکز سیاست‌های عملکردی خود قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که نیازهای آنها به گوش دولت‌ها برسد تا به آنها رسیدگی شود و در نهایت تا آنجایی که امکان دارد به آنها قدرتی داده شود تا بتوانند آینده خود را رقم بزنند.

برخی از دولت‌ها برای استفاده از شیوه‌هایی که براساس حقوق بشر تعریف می‌شود، تمایلی ندارند یا نمی‌خواهند سیاست‌های خود را با کشورهای دیگر هماهنگ کنند و در نتیجه برای مقابله با همه‌گیری ویروس کرونا از کمیته امنیت غذایی استفاده نمی‌کنند. به همین دلیل، احتمال دارد که کمیته امنیت غذایی جهانی دوباره به مکانی تبدیل شود که دولت‌های اطلاعاتی را به اشتراک بگذارند و هیچ اقدامی انجام ندهند.

اگر کمیته امنیت غذایی اجازه نداشته باشد واکنش گسترده و موثری را در برابر بحران مواد غذایی حاصل از همه‌گیری ویروس کرونا داشته باشد، مشروعیت عمومی خود را از دست می‌دهد. این موضوع شرم‌آور است چون بدون این کمیته، دنیا هیچ مکانی ندارد که در آن تمام صداها شنیده شود. این در صورتی است که سیاست‌گذاری‌های غذایی جهانی براساس همکاری شکل می‌گیرد. □

فلسطینی‌ها چگونه خود را برای الحاق آماده می‌کنند

تنها راه مقاومت، ماندن است

جامعه بین‌المللی نباید ما را تنها بگذارد

Getty images

«همه‌ما از این وضع می‌ترسیم. از اتفاق‌هایی که بعد از الحاق این منطقه رخ خواهد داد. هیچ‌کس دوست ندارد تحت قوانین اشغالی زندگی کند. امروز موضوع الحاق دره اردن است و فردا الحاق تپه‌های هبرون. همه مردم به این مسأله فکر می‌کنند و آماده مقاومت هستند.»

مقاومت جمعی

محمود سلیمان زواره، فعال فلسطینی دیگر به الجزیره می‌گوید، اینکه دقیقاً چه اتفاقی قرار است در عمل بیفتد، سوال بسیار مهم و پیچیده‌ای است که هیچ‌کدام از ما پاسخ آن را نمی‌دانیم. اما فلسطینی‌های این مناطق به خوبی می‌دانند که تنها راه موجود برای مقاومت، حضور آنها در این مناطق است. □

سلیمان می‌گوید، اسرائیلی‌ها با هر سیاستی از جمله محدودیت دسترسی و مجبور کردن ساکنان به جابه‌جایی و مهاجرت تلاش می‌کنند این منطقه را به خاک خود الحاق کنند. اما این فشارها باعث ایجاد مقاومت در میان جوامع فلسطینی می‌شود و رهبران جدیدی سر برمی‌آورند. سلیمان می‌گوید: «در نهایت، اتفاقاتی که در پایین این هرم قدرت (در میان مردم فلسطینی) آغاز و به بالای هرم قدرت منتقل می‌شود، آینده فلسطین را تشکیل می‌دهد.» او می‌گوید: «ما به‌عنوان شهروندان فلسطینی، نباید در این تلاش تنها باشیم. این اقدامی جمعی و بین‌المللی است و جامعه بین‌المللی هم باید از قوانین بین‌المللی و از ما، به‌عنوان کسانی که تحت اشغال زندگی می‌کنیم، حمایت کند. جامعه بین‌الملل باید این الحاق را متوقف کند.» □

اسرائیل می‌خواهد فلسطینی‌ها را از دره اردن بیرون بیندازد تا این منطقه را هم به خاک خود الحاق کند. جنگ اصلی بر سر این است که چه کسی این منطقه را تحت کنترل خود بگیرد و چه کسی می‌تواند این سرزمین را از آن خود کند. خیلی واضح است و ما هم به وضوح این را درک می‌کنیم.) منطقه دره اردن، حدود ۳۰ درصد کرانه باختری را تشکیل می‌دهد و حدود ۶۵ هزار فلسطینی در آنجا زندگی می‌کنند. علاوه بر این، براساس ان.جی.او حقوق بشری «بتیسلم»، حدود ۱۱ هزار شهركنشین یهودی هم در آنجا زندگی می‌کنند که دولت اسرائیل مانع ورود فلسطینی‌ها به ۸۵ درصد آن منطقه می‌شود. اطلاعاتی که اوایل امسال در روزنامه هآرتص منتشر شد، نشان می‌دهد ۹۰ درصد دستورات مقامات اشغالگر اسرائیل به ساکنان فلسطینی این منطقه بوده است و طبق آمار «دولت اسرائیل، مردم فلسطینی ساکن در دره اردن را بیش از هرجای دیگری مجبور به خروج از سرزمین‌شان کرده است.» تهدیدات روزافزون اسرائیل برای مردم ساکن در دره اردن و همچنین اهمیت فراوان این منطقه برای زنده ماندن ایده کشور مستقل فلسطین، این منطقه را به کانون اصلی تلاش‌های فلسطینی‌ها برای مقابله با اقدامات اسرائیل تبدیل کرده است.

روز دوشنبه، هزاران فلسطینی در جنوب دره اردن گرد هم آمدند تا علیه الحاق این منطقه اعتراض کنند. اقدامی که در آن، تعدادی از

دیپلمات‌های کشورهای خارجی نیز شرکت کردند. سامی حرینی، فعال حقوق بشری ساکن منطقه «هبرون هیلز» تپه‌های هبرون می‌گوید:

[مجتبی پارسا] فقط چند روز باقی مانده تا بنیامین نتانیا هو، نخست‌وزیر اسرائیل براساس توافق دولت ائتلافی، انضمام غیرقانونی خاک کرانه باختری را به اسرائیل پیش ببرد. بحث‌های زیادی در این باب شده که سرنوشت این سرزمین در هفته‌ها و ماه‌های پیش رو چه خواهد شد.

به گزارش خبرگزاری الجزیره، سناریوهای مختلفی در مورد انضمام کرانه باختری مورد بحث قرار گرفته است. از سناریوی انضمام ۳۰ درصد کرانه باختری که در طرح دولت ترامپ پیش‌بینی شده -که شامل منطقه دره اردن می‌شود- تا سناریوی انضمام زمین‌های اطراف شهرک‌های اصلی.

بحث‌های سیاسی اسرائیل همراه با دیپلماسی بین‌المللی به صورت موازی پیش می‌رود و هم‌زمان، مقامات فلسطینی درام‌الله به دنبال جلب نظر کشورهای عضو اتحادیه اروپا و دولت‌های عربی برای مخالفت با اقدام اسرائیل هستند.

اما در حالی که بحث‌های زیادی درباره انضمام کرانه باختری به اسرائیل در کنست (پارلمان اسرائیل)، میان سران اروپایی و در صفحات روزنامه‌ها و رسانه‌ها صورت می‌گیرد، کمتر کسی به جوامع فلسطینی توجه می‌کند. اینکه نه لزوماً به لحاظ سیاسی که به لحاظ اجتماعی چه بلایی بر سر ساکنان این منطقه، خصوصاً فعالان خواهند آمد. برای رشید خداری، یک فعال در دره اردن، اقدامات اسرائیل برای الحاق رسمی کرانه باختری، نتیجه منطقی سیاست گسترش شهرک‌نشینی یهودیان و محدود کردن فلسطینی‌ها برای ساخت و ساز است.

آمارهای رسمی نشان می‌دهد که از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸، اسرائیل فقط ۲۱ مورد از هزار و ۴۸۵ درخواست مردم فلسطین را برای اجازه ساخت و ساز مجاز شمرده است. در منطقه c (که ۶۱ درصد کرانه باختری را تشکیل می‌دهد) این موضوع به وضوح قابل مشاهده است. فلسطینی‌ها فقط مجاز به ساخت و ساز در ۵ درصد مساحت این سرزمین هستند. در حالی که این رقم برای شهرک‌نشین‌های اسرائیلی ۲۶ درصد است. رشید خداری به الجزیره با اشاره به تخریب‌ها و محدودیت‌های شدید برای دسترسی به زمین‌های کشاورزی از سوی سربازان اسرائیلی می‌گوید: «حدوداً از سه سال پیش، ما شاهد بیشتر شدن حملات اسرائیلی‌ها به جوامع بوده‌ایم. آنها همه نوع استراتژی را در پیش گرفتند تا ما را اینجا بروییم.» رشید اضافه می‌کند: «فعالیت شهرک‌نشین‌ها هم برای تصاحب زمین‌های بیشتر، افزایش یافته است.» □

رشید با احساس ناراحتی که در چهره‌اش نمایان است، به حرف‌هایش ادامه می‌دهد: «برای ما کاملاً واضح و روشن است که دولت

کیوسک

هفته‌نامه تایم در طرح صفحه نخست خود به موضوع تبعیض نژادی در آمریکا پرداخته و با انتشار عکس دختر نوجوان رنگین پوستی تیترزده، آمریکا باید تغییر کند. در این شماره مجله تعدادی از چهره‌های مشهور درباره این موضوع یادداشت‌هایی نوشته‌اند.

روزنامه تایمز در تیتز دوم خود به ازدحام بیش از حد مردم انگلیس در سواحل این کشور در یکی از گرم‌ترین روزهای سال پرداخته است. این روزنامه نوشته است این ازدحام موجب شده ریسک ابتلا به ویروس کرونا در انگلیس افزایش یابد. دولت انگلیس اخیراً اقدام به بازگشایی برخی از مراکز تجمع کرده است.

هفته‌نامه اکونومیست در شماره این هفته خود طرحی از یک خانواده سه نفره منتشر کرده که روی مبل نشسته‌اند و ماسک بر صورت دارند. این نشریه با تیتز «فاجعه بعدی» قصد دارد بگوید ویروس کرونا در کنار مسائل دیگری مانند آلودگی هوا، اسلح‌های هسته‌ای و بیماری‌های حیوانات از جمله فجایعی است که انسان‌ها با آن روبه‌رو هستند.

اخبار روز

بغداد: حملات ترکیه مغایر با قوانین بین‌المللی است

نهاد ریاست‌جمهوری عراق دیروز با صدور بیانه‌ای اعلام کرد، عملیات‌های مکرر ترکیه و نقض حریم هوایی عراق، نقض آشکار اصل حسن هم‌جواری و مخالفت آشکار با عرف و قوانین بین‌المللی است.

به گزارش اسپنا، در این بیانیه آمده است: «این نهاد خواستار توقف نقض حاکمیت ملی عراق توسط عملیات‌های مکرر ترکیه و نقض حریم هوایی عراق است که بر اثر این عملیات‌ها غیرنظامیان بی‌دفاع قربانی می‌شوند. این اقدامات نقض آشکار اصل حسن هم‌جواری و مخالفت آشکار با عرف و قوانین بین‌المللی است.» □

در ادامه این بیانیه آمده است، نهاد ریاست‌جمهوری این نقض‌ها را محکوم کرده و بر ضرورت حل مشکلات مرزی، پرونده‌های امنیتی میان عراق و ترکیه از طریق همکاری و هماهنگی، مخالفت با یک‌جانبه‌گرایی در حل مشکلات و لزوم احترام به حاکمیت عراق تأکید دارد.

پیش از این جنگنده‌های ترکیه منطقه‌ای گردشگری در سلیمانیه اقلیم کردستان عراق را هدف قرار دادند که بر اثر آن سه تن کشته و چند تن دیگر زخمی شدند. ترکیه با وجود اعتراض‌ها و مخالفت‌های دولت عراق، به بهانه مبارزه با حزب کارگران کردستان ضمن نقض حریم هوایی و حاکمیت ملی عراق به‌طور پیوسته به مناطق شمالی این کشور حمله می‌کند. تازه‌ترین عملیات نظامی آنکارا در عراق عملیات‌های «چنگال عقاب» و «پنجه‌بیر» است. □

آمریکا، نام عربستان را از فهرست سیاه قاچاق انسان خارج کرد

دولت آمریکا نام عربستان را از فهرست سیاه کشورهایانی که ادعای می‌شود هیچ اقدامی در حوزه قاچاق انسان نمی‌کنند، خارج کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، وزارت امور خارجه آمریکا درباره موضوع قاچاق انسان ادعا کرده که عربستان در ۱۲ ماه گذشته «دستاوردهای کلیدی» در قبال این مسأله به دست آورده است. وزارت خارجه آمریکا همچنین این‌گونه توصیه کرد که عربستان نخستین مکانیسم ملی مربوط به مراقبت از قربانیان قاچاق انسان را اجرا کرده و دولتش به‌طور شفاف داده‌های خود شامل افزایش موارد پیگرد قانونی و محکومیت‌ها را بر طبق قانون مبارزه با قاچاق خود گزارش داده است. عربستان در طول یک‌سال گذشته دو مقامش را که در جرایم مربوط به قاچاق انسان دست داشتند محکوم به مجازات حبس کرد. در نتیجه نام عربستان از رده سوم بدترین کشورها در حوزه برخورد با قاچاق انسان به رده دوم منتقل شد اما همچنان نیاز است مقام‌های این کشور اصلاحاتی اساسی برای مبارزه با قاچاق انسان انجام دهند. □

سنای آمریکا تحریم‌های جدید علیه چین تصویب کرد

مجلس سنای آمریکا به اتفاق آرا، لویحی برای اعمال مجازات و تحریم علیه چین تصویب کرد. یکی از این لویاح به عنوان «قانون خودمختاری هنگ‌کنگ» قرار است به تحریم شرکت‌ها و افرادی که به چین در محدود کردن خودمختاری هنگ‌کنگ کمک کرده‌اند، بپردازد.

مطرح‌کنندگان این لایحه، پت تومی، سناتور جمهوری خواه از پنسیلوانیا و کریس ون هولن، سناتور دموکرات از مریلند بودند. ون هولن در صحن مجلس سنا گفت: «کاری که دولت چین در هنگ‌کنگ انجام می‌دهد غیرقابل قبول است. آنها مردم را در هنگ‌کنگ از حقوق‌شان محروم می‌کنند. آنها دارند آزادی‌هایی را که هم اکنون در آنجا وجود دارد از بین می‌برند.» در عین حال لایحه دومی نیز برای مجازات چین از جانب سناتور جمهوری خواه هاوولی مطرح شد که یک قطعنامه برای محکوم کردن چین به اتهام نقض توافق سال ۱۹۸۴ مربوط به تضمین خودمختاری برای هنگ‌کنگ است. هاوولی اظهار کرد، قانون امنیت ملی جدیدی که چین تصویب کرده ضربه‌ای بزرگ به آزادی‌هایی که هنگ‌کنگی‌ها برای چند دهه از آنها بهره برده‌اند، وارد خواهد کرد. این سبب جدایی دائمی از اصل موسوم به «یک کشور و دو نظام» می‌شود که از سال ۱۹۹۷ تاکنون بر دولت‌شهر هنگ‌کنگ حکمفرما بوده است. □